

ČESKÁ REPUBLIKA ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera, v právní věci žalobce JUDr. F. M., správce konkursní podstaty úpadce: R. z., s. a ú. d., proti žalovanému Ministerstvu financí, se sídlem Praha 1, Letenská 15, zastoupenému JUDr. Alanem Korbelem, advokátem se sídlem Praha 5, nám. 14. října 3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 9. 2001, č. j. 352/66661/2001,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalovanému na náhradě nákladů řízení částku 300 Kč a to k rukám JUDr. Alana Korbela, advokáta, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou žalobou, doručenou Vrchnímu soudu v Praze dne 17. 10. 2001, se původní žalobce – R. z., s. a ú. d. – domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 9. 2001, čj. 352/66661/2001, kterým bylo zamítnuto odvolání tohoto účastníka řízení a bylo potvrzeno rozhodnutí Úřadu pro dohled nad družstevními záložnami (dále též „Úřad“) ze dne 31. 5. 2001, čj. 2684/2001/I, o opakovaném zavedení nucené správy a jmenování nuceného správce. Původní žalobce stejně jako v předchozích podáních připouští, že v rozhodnutí popisovaný stav - platební neschopnost - u něho nastal, jde však pouze o stav dočasný. K jeho řešení provedl personální změny ve svých orgánech. Není možno přijmout názor žalovaného, že na nové orgány žalobce nelze spoléhat, protože neměly v důsledku zavedení nucené správy možnost se o nápravu existujících nedostatků ani pokusit. Žalobce dále

uvedl, že měl a má dostatek majetku, jehož zpeněžením by bylo možno získat potřebné volné peněžní prostředky a z nich uspokojit splatné závazky žalobce vůči jeho členům i třetím osobám. Tuto námitku uvedl žalobce již ve svém odvolání, žalovaný ji však ve svém rozhodnutí zcela pominul. Z dikce ustanovení § 28 zákona č. 87/1995 Sb., o spotřebních a úvěrních družstvech a některých opatřeních s tím souvisejících a doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, jednoznačně vyplývá, že jakákoli opatření podle tohoto ustanovení lze ukládat toliko s cílem dosažení nápravy nedostatků vzniklých v činnosti družstevní záložny. Již v odvolání žalobce namítal, že ani předchozí zavedení nucené správy k nápravě nevedlo, a stejně tak tomu nemohlo být ani u opakovaného zavedení této správy. Ani s touto námitkou se žalovaný ve svém rozhodnutí nevypořádal. Žalobce se ve svém odvolání zabýval i důsledky dosavadní činnosti nuceného správce se zřetelem na zahájené řízení o prohlášení konkursu na žalobcův majetek, v němž žalobce svými orgány nemohl účinně hájit svá práva a právem chráněné zájmy a samostatně tak využít institutů, které mu zákon č. 328/1991 Sb. k takové ochraně nabízí. I tuto námitku žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí zcela pominul. V závěru žaloby (pokud se týká žalobních bodů), je dovozováno, že napadené rozhodnutí žalovaného neodpovídá ani základním pravidlům správního řízení obsaženým v ustanovení § 3 správního řádu, jeho odůvodnění je naprosto formální, kusé a tudíž zcela nepřezkoumatelné.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě především uvedl, že jako odvolací orgán přezkoumal rozhodnutí Úřadu pro dohled nad družstevními záložnami ze dne 31. 5. 2001, čj. 2684/2001/I, o opakovaném zavedení nucené správy v celém rozsahu, jak ukládá ustanovení § 59 odst. 1 správního řádu. Při tomto přezkoumávání vycházel z dokumentace předložené tímto správním orgánem prvního stupně, ze které byla zjištěna trvalá platební neschopnost žalobce a z ní vyplývající nemožnost dostát závazkům vůči svým členům. Žalobcova námitka, že nové vedení nemělo možnost ukázat, že je schopno vyřešit situaci, se jeví z hlediska ochrany členů družstevní záložny jako irelevantní. Z tohoto důvodu nemohl a nemůže žalovaný taková tvrzení akceptovat. Rozhodnutí žalovaného je zcela v souladu s požadavky ustanovení § 47 odst. 3 správního řádu a není tedy v rozporu s ustanovením § 3 téhož zákona. Ze všech těchto důvodů žalovaný navrhl, aby žaloba byla zamítnuta.

Usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 17. 5. 2002, čj. 44 K 6/2000 – 352, byl na majetek dosavadního žalobce prohlášen konkurs. Proto ze zákona (§ 14 odst. 1 písm. c) zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání) se účastníkem řízení (žalobcem) stal správce konkursní podstaty, který navrhl, aby v řízení bylo pokračováno.

Protože ve věci nebylo rozhodnuto do 31. 12. 2002, převzal věc k dokončení řízení Nejvyšší správní soud (§ 132 s. ř. s.).

Z předloženého správního spisu vyplynuly následující podstatné skutečnosti.

Rozhodnutím Úřadu ze dne 31. 5. 2001, čj. 2684/2001/I, bylo vysloveno, že „okamžikem doručení tohoto rozhodnutí se od 1. 6. 2001 zavádí opakovaně v souladu s ustanovením § 28 odst. 1 písm. e) a § 28 odst. 12 zákona č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech v platném znění ve spořitelním a úvěrním družstvu R. z., s. a ú. d., se sídlem M. B., n. Č. 43, nucená správa“. Zároveň byl jmenován nucený správce (I. V. C.).

Proti tomuto rozhodnutí Úřadu podal původní žalobce odvolání (podání ze dne 14. 6. 2001, doručené Úřadu dne 18. 6. 2001). Rozhodnutím Ministerstva financí ze dne 7. 9. 2001, čj. 352/66661/2001 bylo toto odvolání zamítnuto a bylo potvrzeno jím napadené rozhodnutí Úřadu.

Dne 29. 2. 2000 pod čj. 989/2000/III vydal Úřad s poukazem na ustanovení § 28 odst. 3 písm. b) a § 24 odst. 4 zákona č. 87/1995 Sb. rozhodnutí o opakovaném zákazu a omezení činnosti (blíže uvedenými v tomto rozhodnutí). Další rozhodnutí o opakovaném zákazu a omezení činnosti vydal Úřad dne 27. 3. 2000, pod čj. 1621/2000/III a dne 27. 4. 2000, pod čj. 2476/2000/III. Dále Úřad vydal souhlasy k částečnému a úplnému pozastavení nakládání vkladatelů s jejich vklady a to dne 11. 11. 2000 pod čj. 6041/00-KO/DK a dne 9. 2. 2001 pod čj. 635/01-OD/KD a konečně souhlas s podáním návrhu na prohlášení konkursu ze dne 9. 5. 2001, pod čj. 2221/01-OD/DK.

V auditorské zprávě pro statutární orgán a členy družstva ze dne 1. 3. 2001 (doručené Úřadu dne 21. 3. 2001), zpracované auditorem z HZ Praha, spol. s r. o., je mimo jiné konstatováno: „R. z., s. a ú. d., podnikala, dle našeho názoru, nad rámec ustanovení § 3 zákona č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech, v platném znění, neboť nabývala majetek, který nesloužil jen k výkonu činnosti družstevní záložny. R. z. nakupovala a prodávala pozemky v M. u P., nakupovala budovy a prováděla jejich rekonstrukce. Jedná se, mimo jiné, o hotel R. pronajatý dceřině společnosti H. R., spol. s r. o., který je dle výpisu z listu vlastnictví katastru nemovitostí v majetku záložny. V průběhu ověřování byly zjištěny nedostatky ve vazbách mezi účetní a operativní evidencí způsobené, dle našeho názoru, nespolehlivým propojením informačních systémů používaných od počátku činnosti záložny dosud. R. z., s. a ú. d., neprovedla v rámci inventarizace společnosti řádné ocenění aktiv, zejména finančních investic a úvěrů; podle našeho názoru nezachytila v účetnictví členění úvěrů na standardní a klasifikované. Upozorňujeme na to, že R. z., s. a ú. d., sice v příloze k mezitímní účetní závěrce uvedla, že by byla potřeba tvořit opravné položky k finančním investicím vyšší nejméně o 134 mil. Kč a ke klasifikovaným úvěrům o cca 150 mil. Kč, ale toto zkreslení není zachycené v rozvaze a výkazu zisku a ztrát. D. z. nevyčíslila skutečnou výši záporných zůstatků na běžných účtech členů, ani nevytvořila k těmto záporným zůstatkům příslušné opravné položky. Na základě předložených informací se k výši záporných

zůstatků na běžných účtech a opravných položek nemůžeme vyjádřit, ale toto zkreslení by nemělo dosáhnout významné částky. Některé další skutečnosti zjištěné v průběhu ověřování, zejména výše vykázaného záporného vlastního jmění a nedostatečný objem likvidních prostředků, vyvolávají pochybnosti o schopnosti účetní jednotky pokračovat v činnosti v dohledné budoucnosti.“

Nejvyšší správní soud posoudil napadené správní rozhodnutí v rozsahu žalobních důvodů a neshledal žalobu důvodnou. Soud vycházel z následujících skutečností, úvah a závěrů:

V první řadě se soud zabýval žalobní námitkou, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné (kusé, neodpovídá § 3 správního řádu), když se žalovaný náležitě nevypořádal s tvrzením, uvedeným v odvolání, že žalobce provedl personální změny ve svých orgánech a že měl a má dostatek majetku, jehož zpeněžením by bylo možno získat potřebné volné prostředky.

Jak vyplývá z odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaného, tento správní orgán personální změny v orgánech družstevní záložny a existenci event. „volného“ majetku nevyklučoval. Dospěl však k závěru, že (i přes tyto skutečnosti) je třeba se zřetelem na dlouhodobě špatnou ekonomickou situaci opakovaně zavést nucenou správu (na personální změny není možno spoléhat), přičemž rozhodující je ochrana práv a oprávněných zájmů členů družstevní záložny. Nelze tedy dospět k závěru, že z tohoto rozhodnutí není zřejmé, z jakých úvah a závěrů správní orgán vycházel.

Podle ustanovení § 28 odst. 1 písm. e) zákona č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech, ve znění účinném v době vydání napadeného rozhodnutí, zjistí-li Úřad pro dohled nad družstevními záložnami nedostatky v činnosti družstevní záložny, je oprávněn, podle povahy a závažnosti zjištěného nedostatku zavést v družstevní záložně nucenou správu.

Je nesporné, že u dotyčné družstevní záložny byly nedostatky v činnosti zjištěny a že tedy formální podmínky pro zavedení nucené správy byly splněny. To ostatně nepopírá ani žalobce. Bylo tedy na posouzení správního orgánu, zda se zřetelem na všechny rozhodné skutečnosti v tomto případě k opakovanému nařízení nucené správy přistoupí či nikoli. Jde tedy, při splnění zákonných podmínek, o volné uvážení správního orgánu. Na soudu je především, aby posoudil, zda toto uvážení vychází z dostatečně zjištěného stavu věci a dále pak, zda úvahy správního orgánu odpovídají zásadám logiky a jsou v souladu i se smyslem dotyčného zákona, resp. s účelem sledovaným tímto institutem.

Soud po přezkoumání napadeného rozhodnutí v rozsahu žalobních důvodů dospěl k závěru, že správní orgány při této správní úvaze nepochybily. Vycházely z dostatečně zjištěného skutkového stavu věci, a to nejen z auditorské zprávy, ale i z poznatků, které měl Úřad z předchozí činnosti. Nelze ani vyslovit, že by úvahy

obou správních orgánů byly nelogické. Závěr, že je nutno dbát především na ochranu práv a oprávněných zájmů členů družstevní záložny plně odpovídá smyslu resp. účelu zákona.

Pro uvedené posouzení byly i pro soud dostatečné podklady zjištěné v průběhu správního řízení.

Ze všech těchto důvodů byla žaloba jako nedůvodná zamítnuta.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., když úspěšnému žalovanému přiznal požadovanou náhradu ve výši 300 Kč (náhrada nákladů na cestu k jednání dne 9. 2. 2005 z Prahy do Brna a zpět ve výši jízdného za autobus).

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. února 2005

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu